

Bolesława Chomentowska, Jan Michalski

Zawada, gm. Połaniec, woj. tarnobrzeskie. Stanowisko 1

Informator Archeologiczny : badania 13, 272-273

1979

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Dotychczas przebadano nieznaczne fragmenty majdanu grodu, głównie w jego partii przywałowej stwierdzając występowanie licznych palenisk kamiennych. Znalaziono liczny i bogaty materiał zabytkowy.

Stanowisko 2 - osada przygodowa

Przebadano obszar 143 m². Prace na osadzie przebiegały w dwu kierunkach. Pierwszy miał charakter ratowniczy i związany był z wykopem kablowym, przeprowadzonym wiosną br. przez teren osady. Wykop o szerokości 1 m przeprowadzono łukiem od podnóża wału przeciwpowodziowego aż do drogi. Udało się w nim uchwycić zasięg osady potwierdzający wyniki naszych poprzednich badań. W miejscach najintensywniejszego nasycenia warstwy kulturowej węglem drzewnym dokonano obustronnych wcięć w kierunku północny-zachód i południowy-schód. We wcięciach odsłonięto dwa paleniska i piec kamienny zbudowany z wapieni o wymiarach 1,4 x 1,1 m, z wlotem umieszczonym od strony północnej /szerokość wlotu 35 cm. / i zachowaną grubością ścian od 30 do 35 cm. przy wysokości do 25 cm.

Kontynuując prace prowadzone w latach ubiegłych założono wykop o powierzchni 75 m², w celu uchwycenia dalszego ciągu konstrukcji mostowych odkrytych w roku 1975. Odsłonięto dalsze 14 słupów konstrukcji biegnących w kierunku północno-zachodnim. Układają się one w dwa rzędy oddalone od siebie o około 3-4 m. Średnica słupów waha się w granicach 30-38 cm, a zachowana miąższość od 30 do 100 cm.

Badania będą kontynuowane.

ZAWADA, gm. Połaniec
woj. tarnobrzeskie
Stanowisko 1

Uniwersytet Warszawski
Instytut Archeologii

Badania prowadzili dr Bolesława Chomentowska i mgr Jan Michalski. Finansowała Dyrekcja Elektrowni Połaniec w budowie. Piąty sezon badań. Osada kultury trzcinieckiej, osada kultury łużyckiej z okresu halsztackiego i cmentarzysko z okresu wpływów rzymskich.

W 1978 roku przebadano powierzchnię około 500 m². Prace koncentrowały się wyłącznie w zachodniej części stanowiska, zagrożonej zniszczeniem. Badaniami objęto peryferię stanowiska. Odkryto fragmenty prawdopodobnie pieca garncarskiego w postaci licznych kamieni, polepy oraz zniekształconych fragmentów naczyń. W północno-zachodniej części natrafiono na skupisko różnego rodzaju jam. W ich pobliżu znaleziono kilkanaście fragmentów ceramiki kultury trzcinieckiej pochodzących prawdopodobnie z osady.

Najistotniejszym elementem badań było uchwycenie dalszego przebiegu rowów odkrytych w poprzednich latach. Ich zarysy były wyraźne, intensywne i o znacznej miąższości. Wewnątrz odkryto liczne ślady płonowych pali. Wszystkie opisane powyżej obiekty wiążą się z osadą kultury łużyckiej. Na całym badanym obszarze wystąpiła warstwa kulturowa

grubości kilkudziesięciu centymetrów o niezbyt intensywnym zabarwieniu i nasyceniu materiałem zabytkowym. Z powyższą osadą oprócz znalezisk ceramiki należy wiązać przeszłki gliniane oraz niewielki ciężarek gliniany. Z okresu wpływów rzymskich pochodzą znalezione luźno nieliczne fragmenty ceramiki "siwej" toczonej na kole, fragmenty grzebienia rogowego oraz dwie zapinki z brązu.

Z próbek pobranych w latach 1976 i 1977 otrzymano dla osady kultury łużyckiej siedem dat C^{14} : 470 \pm 130 BC, 445 \pm 110 BC, 430 \pm 110 BC, 450 \pm 130 BC, 490 \pm 130 BC, 505 \pm 135 BC, 440 \pm 115 BC. Analizy dokonała Pracownia Radiowęglowa Muzeum Archeologicznego i Etnograficznego w Łodzi.

Badania będą kontynuowane.

ZRĘBIN, gm. Polaniec
woj. tarnobrzeskie
Stanowisko 1

Uniwersytet Warszawski
Instytut Archeologii

Badania prowadził mgr Jan Michałski. Finansował WKZ w Tarnobrzegu. Pierwszy sezon badań. Osada kultury mierzanowickiej, trzcienieckiej i łużyckiej z epoki brązu, ślady osadnictwa schyłkowo neolitycznego.

Przebadano 190 m². Stratygrafia tego stanowiska została częściowo rozpoznana jednodniowym sondażem w 1975 r., wykopy lokalizowano więc w ten sposób, aby uchwycić zasięgi nawarstwiających się na siebie osad i określić ich chronologię. W dużej jednak mierze podyktowane to było rozmieszczeniem niezniszczonych jeszcze części stanowiska, które uległo dewastacji już w około 70%. W wykopach natrafiono na warstwę kulturową i obiekty związane z trzema osadami: kultury mierzanowickiej, trzcienieckiej i łużyckiej /z epoki brązu/. Uzyskano spore ilości ceramiki, wytwory krzemienne /m.in. 2 siekiery/ i paciorek gliniany.

Założono także dwa wykopy /w sumie około 30 m²/ na terenie dpmnianego cmentarzyska /stanowisko 2/, gdzie według miejscowej ludności wykopywano groby popielnicowe. Uzyskano jednak wynik negatywny.

Chwilowo nie przewiduje się kontynuacji badań.